

Crec que és molt important educar la gent, també, de quina manera poden controlar aquest aparell abans que aquest aparell no els controlï a ells.

I torno al que deia abans, al començament de la meva exposició, quan citava Stuart Mill: pensin que, en aquests moments, moltes notícies que veiem als mitjans de comunicació les podem contrastar, perquè, a part dels mitjans que tenen credibilitat, els que formen part de l'*status quo*, tenim altres mitjans sorgits a internet que se la guanyen.

Gràcies.

El Sr. Saül Gordillo (director de l'Agència Catalana de Notícies)

Bé, bon dia, i també gràcies per haver-me convidat.

En primer lloc deixeu-me que em presenti. Jo avui aquí sóc tres coses. Per una banda, sóc director d'un mitjà públic, l'Agència Catalana de Notícies; per una altra banda, sóc periodista, i en tercer lloc sóc un ciutadà blocaire, és a dir, una persona que té un bloc.

Això és complicat, perquè com a director d'un mitjà públic estic regulat, i per tant hi ha una llei, hi ha uns organismes, alguns dels quals organitzen aquestes jornades parlamentàries, que regulen, i, per tant, de qualsevol comportament o qualsevol mala pràctica d'algun dels professionals que treballa a l'Agència, com a director del mitjà, jo n'acabaria essent responsable. Com a periodista, a més, hi ha una regulació ètica o deontològica, i per tant això dóna un plus de compromís amb els valors que abans s'han citat. Però, en canvi, com a blocaire no hi ha cap regulació específica, i com a blocaire, en principi, vaig una mica a la intempèrie.

Internet és sinònim de llibertat. S'ha dit i s'ha repetit, i és bastant indubtable. I, per tant, més val que no ho toquem gaire. És a dir, abans s'ha dit: «S'ha d'intervenir, s'ha de regular què es pot fer.» Doncs jo crec que, en principi, cal no tocar-ho gaire per no espatllar-ho. Això no vol dir que no hi hagi amenaces i que no hi hagi problemes que després comentaré. Com a blocaire ja us aviso d'entrada que els blocaires som una mica dispersos; la gent d'internet som una mica dispersos i passem d'un lloc a un altre, i, per tant, si el professor Carrillo és telegràfic, jo seré segurament telegràfic i una mica dispers.

Internet és llibertat, i en els països mancats de democràcia es veu com hi ha barreres, impediments i censura a la xarxa. El cas de la Xina ha estat àmpliament comentat, amb una cosa curiosa, que és que Microsoft accedeix a la censura que vol imposar el Govern xinès i, per tant, veta, censura, que els continguts de pàgines on apareixen paraules com «llibertat», «democràcia» o «independència de Taiwan» siguin localitzables i siguin consultables. En el cas de Cuba hi ha els *balseiros* virtuals; hi ha gent que té blocs que són consultables des de qualsevol lloc del món, però en canvi dins l'illa les IP estan bloquejades i, per tant, no es poden llegir; no es poden consultar des de Cuba,

però sí des de fora. Generación Y és un dels blocs en aquests enllaços que he passat abans de venir, i és una mica un dels *balseiros* virtuals més evidents.

A l'Estat espanyol la blocosfera és lliure. No som ni a la Xina ni a Cuba, i els blocs, més enllà de la legislació vigent, que és el que abans s'ha comentat, no estan sotmesos a cap regulació. A mi, el que em preocupa és que tenim una legislació del segle xx que ha d'actuar sobre un fenomen del segle XXI. Per exemple, el cas recent del vídeo de Barajas, de l'accident de Barajas, que va difondre en primera instància la versió electrònica d'*El País*. És clar, el jutge envia un requeriment —perdoneu el detall legalista— al director del mitjà on li diu: «Senyor director d'*El País*», no difongui més el vídeo», i a més que no se'n faci ressò a l'edició impresa. És clar, això és del segle xx, o del segle XIX, perquè el vídeo un cop està penjat a l'edició electrònica ja ha circulat per tot el món, i ja no es pot fer marxa enrere. Per tant, la justícia, per garantir aquests drets, que sí que són conceptes jurídics tradicionals, s'ha de dotar d'eines modernes o ha d'entrar dins de la lògica de la modernitat, i per tant caldria una justícia o una legalitat 2.0 per a aquesta realitat en què vivim.

Recentment, a l'Estat espanyol hi ha hagut una sentència amb què un jutge ha condemnat l'autor d'un bloc a pagar una multa de nou mil euros perquè en el bloc algun dels lectors va fer un comentari «ofensiu», entre cometes, contra la Societat General d'Autors. Com sabeu, l'SGAE no és precisament l'entitat que més simpatia té entre els internautes, precisament per tot això del *copyleft* i del *copyright*. La qüestió és que la sentència diu que encara que l'administrador d'aquest bloc no és l'autor d'aquestes opinions suposadament ofensives o injurioses n'és col·laborador, i per tant acaba rebent la sentència i la condemna de nou mil euros aquell qui té el bloc i no qui fa el comentari. Segurament, i a internet sí que es pot controlar tot, caldria posar els mecanismes perquè qui pagui sigui qui fa el comentari i no qui administra el bloc, en tot cas.

A Catalunya tenim una blocosfera molt dinàmica i molt nombrosa. No hi ha cap cens, però parlem de milers de blocs, i no hi ha cap bloc de blocs, no hi ha cap portal de blocs, però sí que hi ha un centenar d'això que anomenem «agregadors», que són punts de trobada de blocs temàtics o territorials. Els del Penedès tenen un agregador de blocs, els polítics tenen un agregador de blocs polítics, els de literatura tenen un lloc on hi ha tots els blocs de literatura, etcètera. I tot això no es pot regular. No es pot regular, i els explicaré per què.

Jo, en tot cas, com que tinc aquestes tres facetes, en un moment de feblesa, o de confusió, o de debilitat, el juliol del 2007 vaig proposar en un congrés sobre cultura i identitat catalana a l'era digital, que es va fer a la University of London, Queen Mary, l'adopció d'un codi ètic per als blocs polítics. Jo vaig anar allà, i una de les coses que vaig dir és: «Escolta, i si ens poséssim d'acord tots els qui fem blocs polítics per assumir un codi ètic, un codi que ens serveixi per aixecar el llistó, la qualitat i la credibilitat dels blocs polítics catalans? Posem-nos d'acord amb una mena de decàleg de lliure compliment i qui ho

vulgui que posi aquest segell, i per tant la persona que entra en aquell bloc sap que l'autor compleix uns requisits i que ho fa lliurement.» El gener d'aquest any, del 2008, vaig traslladar aquesta proposta a una taula rodona que es va fer en el marc de les I Jornades de la Catòsfera, les primeres jornades en què tots els internautes i blocaires catalans es van reunir, a Granollers, i per tant es van desvirtualitzar, van sortir de l'entorn virtual a l'entorn físic i presencial. Vaig moderar la taula rodona; m'acompanyaven dos periodistes de prestigi: Juan Varela, de l'àmbit de l'Estat, i Vicent Partal, per tots coneguts. La qüestió és que no va prosperar, la proposta; el codi ètic va quedar al calaix, i jo vaig sortir d'allà derrotat i enfonsat, no solament perquè Partal i Varela no ho acceptessin, sinó perquè cap dels blocaires allà presents no va obrir boca per donar suport a aquest codi ètic; codi ètic o codi de conducta, segurament el nom no va ser el més oportú. Però la qüestió és que la gent d'internet no vol sentir a parlar de regulacions, no vol sentir a parlar de codis ètics ni de coses d'aquest tipus. Si és complicat regular els blocs, imagineu-vos com en seria, de complicat, regular els Twitters o els Facebooks, o els YouTubes, etcètera. És a dir, si ja costa regular els blocs o si ja seria complicat, imagineu-vos altres eines 2.0 la dificultat de regulació que tenen.

Per tant, hi ha una comunitat internauta que té al·lèrgia als controls, als autocontrols, a les regulacions, als censos, als decàlegs de bones pràctiques, als codis ètics o a qualsevol cosa que s'hi assembli. No en volen sentir a parlar. Vull pensar que no en volen sentir a parlar perquè aquestes mesures de codis en el fons poden posar en entredit o poden amenaçar aquesta conquesta social que és internet i aquesta participació mitjançant la xarxa que s'ha produït últimament, no des d'internet, sinó més recentment amb aquestes eines que anomenem «2.0», que no deixen de ser eines amb què la ciutadania, d'una manera fàcil, global, accessible i gratuïta, pot opinar, pot participar i pot generar debat. Els ciutadans han hagut d'esperar molt de temps per trencar el monopoli dels mitjans de comunicació. Fins ara els qui decidien el que era informació i el que era notícia érem els periodistes, i els ciutadans eren consumidors passius. Això, amb tot el tema aquest d'internet que comentem, s'ha trencat, i, per tant, un cop han aconseguit trencar aquest monopoli, com els vols demanar que vagin enrere i que assumeixin codis ètics, ells, que no volen estar regulats?

He començat dient que internet era llibertat, però que també hi ha amenaces. Hi ha unes noves amenaces. Una —i ja s'ha comentat abans, em sembla que Victòria Camps l'ha comentat— és la de l'exclusió. Existeix, l'esclatxa digital, a Catalunya? Segons el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura, el 48 per cent dels catalans s'han connectat els últims trenta dies des que es va fer aquesta enquesta, i, d'aquest 48 per cent de catalans que en un mes s'han connectat a internet en algun moment, la majoria, el 61 per cent, s'hi connecten diàriament. Però, és clar, què en fem, de tots els altres? És a dir, tenim

la meitat de la població que no es connecta freqüentment a internet. Què en fem, d'aquests? Els deixem al marge? Hi ha territoris d'aquest país, encara, on la connectivitat és una broma de mal gust. I què en fem, d'aquests? Per tant, aquí hi ha l'esclatxa digital.

I després hi ha un altre tipus d'exclusió, que és l'exclusió per la formació. Ho heu dit, i per a mi la clau és aquesta: formació, cultura, criteri, però en clau 2.0, és a dir, unes noves maneres de llegir, unes noves maneres d'administrar la informació, unes noves maneres de connectar-se i de comunicar-se.

Una segona amenaça és l'alt control de les operadores i dels grans monstres globals. Això que a internet no se sap res i que no s'hi controla res és mentida, perquè Google pot saber perfectament les consultes que faig, les pàgines que llegeixo, els meus interessos, on vaig de viatge... És a dir, ho pot saber tot. El senyor Amazon envia a la Victòria Camps els llibres perquè sap que ella compra un determinat tipus de llibres. Doncs això es produeix amb tot tipus de sectors. I, per tant, sí que estem controlats, i sí que estem vigilats, i sí que se sap quins són els nostres moviments.

I finalment hi ha una amenaça que és la del control polític. Als Estats Units el Govern de George Bush va anunciar la creació d'un cens de blocs, i el guirigall va ser monumental. Afortunadament la proposta va quedar ajornada. Però és que a Europa també hi ha hagut una proposta en aquest sentit. El Parlament europeu va rebutjar per només quaranta-cinc vots de diferència la regulació dels blocs.

Deixeu-me fer una petita reflexió. El catalanisme, en el sentit més ampli, ha fet un ús molt intensiu de la xarxa i de les eines digitals. I, per tant, el català, que és una llengua que en el rànquing de llengües parlades en el món ocupa el lloc número 88, a la xarxa ocupa el número 23. Per tant —i ho dic per a una mica de satisfacció col·lectiva, per no caure en aquesta perplexitat, per a una mica d'orgull col·lectiu—, jo crec que algunes coses es fan bé, i crec que la nostra societat és prou dinàmica i és prou potent en aquest àmbit. Tenim trenta mil dominis del domini .cat, que és el primer domini per a una llengua i per a una cultura a la xarxa. I darrere nostre, darrere dels catalans, vénen els gal·lescs, els escocesos, els gal·lesos i els bretons, que també volen tenir aquest domini propi.

M'agradaria acabar amb dues coses. Una, la primera: els comentaris. Un sobre el tema de l'anonimat a la xarxa i tot això. Aquest cap de setmana acabo de posar en el meu bloc la moderació dels comentaris, perquè durant quatre anys ja hi he admès vuit mil comentaris. Algun, minoritari, pot ser d'algun d'aquests bojos d'Stuart Mill, però, com que no tots són bojos, i precisament per no criminalitzar els comentaris, i no criminalitzar internet, i no caure en l'etiqueta fàcil que internet és un camp qui pugui i que no hi ha control, jo crec que hi ha nous mecanismes. En aquest cas, lliurement, en el meu bloc, abans de publicar un comentari el validaré perquè no hi hagi cap d'aquests bojos, cap covard, que utilitzi la tecnologia com a trinxera.

I finalment m'agradaria acabar reivindicant el paper del periodista. És a dir, la credibilitat. Sí, la credibilitat. Però és que la credibilitat és subjectiva, i per tant hem d'aprendre i hem d'ensenyar la gent a triar i remenar enmig de tanta informació. L'excés d'informació és desinformació. Però és que els periodistes som els primers que hem de fer autocrítica i som els primers que hem d'assumir els nous reptes. I, per tant, de la mateixa manera que la justícia no pot actuar amb eines del xx el XXI, els periodistes no podem estar amb paràmetres del xx el segle XXI. I, per tant, el paper del periodista encara és més necessari, és més útil i té un repte important en aquesta societat i en aquesta era digital. En el pas de la generació Gutenberg a la generació internet jo crec que el periodisme és més útil que mai. I no ens enduguem enganys: una cosa és el periodisme i una altra cosa és això que últimament se'n diu «periodisme ciutadà». Són coses diferents. Està molt bé —i ja acabo— que el ciutadà sigui una font més d'informació i pugui generar continguts, però en tot cas el periodisme és una altra cosa.

Moltes gràcies.

La moderadora

Obrim ràpidament el torn de paraula, perquè realment tenim poc temps. Em sembla que acabarem ràpid. No hi ha ningú que tingui...? Doncs permetin-me que faci una reflexió, ja que tenim aquests convidats virtuals per internet. El que han mostrat una bona part dels comentaris i suggeriments que ens han arribat és la preocupació per aquesta llibertat d'expressió que permet internet, afavorida per aquest anonimat, que permet per tant donar veu a aquests bojos ja famosos, podríem dir, d'Stuart Mill. Si aquesta llibertat d'expressió —és una de les preguntes que fan— compensa la manca de veracitat que pot haver-hi en els continguts que col·loquin a internet, sigui l'àmbit que sigui.

I l'altra és si realment cal regular-ho i on són els límits. N'hem parlat, per exemple, en el cas del senyor Gordillo. Ell mateix ha posat alguns límits en el seu bloc. Però, parlant en un àmbit molt més genèric, quins poden ser aquests límits, si és que s'han de posar? I si compensa, aquesta llibertat d'expressió, el risc o la manca de veracitat que pugui haver-hi darrere de certs continguts.

Senyor Carrillo, endavant.

El Sr. Marc Carrillo

Com ja he estat el primer... Primer, qui digui que la llibertat d'expressió pot vulnerar la veracitat va mal encaminat, perquè la llibertat d'expressió no està sotmesa a cap mena de control de veracitat. La llibertat d'expressió és emissió d'opinions, pensaments, ideologia, i la llibertat d'expressió, com és prou conegut, pot donar cobertura a les manifestacions més excels del pensament humà i a les més miserables. Però això no està sotmès a control de veracitat. La veracitat afecta els fets, i per tant la informació, la informació diligent, obtin-